

Наставак са 29. стране

Тамјан се користи у хришћанству још из првих векова, као што и сведоче текстови првих хришћанских литургија и поједини апостолски канони (2 Кор. 2,15).

О кориштењу тамјана у Светој Литургији имамо помена у Литургијама Св. Јакова и Св. Марка, а мало касније и у Литургијама Св. Василија Великог и Св. Јована Златоустог, где имамо и специјалне возгласе за благосиљање тамјана приликом кађења.

Међутим, кађење није бивало само на Литургијама, већ и приликом литија, сахрана итд.

У Новом Завету, тамјан је, као и у Старом Завету, сматран саставним елементом у слављењу Бога.

Мудраци са Истока који су дошли да се поклоне, у Вителејему, Богомладенцу Христу довели су му: злато, тамјан и мирну (Мт.2,11).

Треће апостолско правило говори о тамјану и јелеју, које је једино дозвољено доносити, као дар, у храм хришћански.

Свети Јефрем Сирин оставља тестамент да

буде сахрањен уз кађења у Дому Господњем.

У Откривењу Јовановом имамо слику једне небеске Литургије где се тамјан помиње као битан елемент који прати молитве светих којесе приносе Богу: „ И други анђео дође, и стаде пред олтаром, и имаше кадионицу златну, и бијаше му дано много тамјана да дода молитвама свију светих на олтар златни пред престолом. И дим од кађења у молитвама светих изиђе од руке анђелове пред Бога.” (Отк. Јн. 8, 3-4).

Пошто су углавном ђакони кадили,зато иконописци углавном сликају Светог архиђакона Стефана на дверима са кадионицом, а уједно да нагласе да су то врата (двери) која ђакони користе приликом богослужења.

Тамјан путем дима и мириса доприноси лепоти богослужења, ствара религиозну атмосферу, као дар, као симбол доброг дела као што чујемо на Вечерњој служби : „Нека изиђе молитва моја као кад пред лице твоје, дизање руку мојих као принос вечерњи.” (Пс.141, 2).

Протонамесник **Зоран Остојић**

Осми васкршњи концерт у Београду

(...)На Празник Васкрсења, у вечерњим часовима, имаћемо прилику да чујемо више хорова, различитог звука, различитих интерпретација, разних композиција, композитора, химнографа и текстописаца, али слушаћемо само једно "Нека је благословено Име Господње од сада па до века", све различитости сливају се у једну песму, у једну реч, у једну веру, у једну мисао у „една уста и једно срце”, у једну химну Женику Цркве "Христос воскрес из мртвих, смрћу смрт уништи и свима у гробовима живота дарова.(...)

– Из уводног слова Преосвећеног Епископа топличког г. Арсенија

И док су се многобројни гласови милозвучном песмом *Христос воскрес из мртвих* спајали у савршеним тоновима високо изнад наших глава, под сводом велелепног Храма св. Саве, осећали смо да су то тренуци саборности и сверадости православља и да ћемо још дуго памтити учешће на Осмом васкршњем концерту лета господњег 2016. Овако се завршио заједнички наступ свих учесника концерта одржаног са благословом Његове Светости Патријарха српског г. Иринеја и под највишим покровитељством Његовог Преосвештенства Епископа топличког г. Арсенија, где је поред будимпештанског Хора св. Димитрије учествова-

ло још дванаест хорова из Београда, Зрењанина, Крушевца и Смедерева.

Позив за учествовање нам је стигао пре неколико месеци од љубазног г. Војислава Милина, који је као организатор изразио жељу да ове године Хор св. Димитрије из Будимпеште наступи први – место намењено специјалним гостима. То је била част, коју нисмо могли да одбијемо и пробе су од тог момента биле обавијене духом сазнања да нас за Васкрс чека велики догађај. Требало је да се пажљиво спремимо за овај величанствени концерт, па се помно водило рачуна о самом програму, нотама, али и изговору. Ово је такође био велики изазов за већину хориста, који су први пут наступали у Србији, да покажу на који се начин негује духовна православна музика у дијаспори.

Пут Београда смо кренули на Велику Суботу и након вишечасовне вожње прва станица нам је била Земун. У ресторану „Река” срели смо се са власницом госпођом Горданом Модашан, која је заједно са својом сестром Јованком драга дугогодишња пријатељица нашег хора. У пријатној атмосфери, на самој обали Дунава, уживали смо у погледу, али и богатој, посној трпези. После Земуна, крећемо у Београд, журећи да после подне искористимо за упознавање са центром града, Калемегданом,

посете црквама Ружици и Св. Петки, Храму св. Марка и св. Саве. Вече је било резервисано за пробу пред сутрашњи наступ. Иако уморни, после дана испуњеног различитим дешавањима, неки од певача ипак нису пропустили поноћно богослужење. Сутрадан, на Васкрс, требало је поранити. Добили смо позив од Хора св. Ђорђе да заједно појемо на свечаној Васкршњој Литургији у Храму св. Ђорђа на Чукарици. Чинило се да је брод храма премали за све вернике који су дошли тог дана да присуствују богослужењу. У ј е д и њ е н о појање два хора, одговарање на свештеникове речи, Христос воскрес из мртвих...радост спасења и живота вечног, енергија чиста преточена у музику која је струјала од галерије, ковитлала

Чланови хора Свети Димитрије из Будимпеште приликом наступа у Храму Св. Саве у Београду

се око полијелеја и благо се расипала над главама верника, доживљај је који се памти. Након богослужења смо се дружили са пријатељима из београдског хора, окрепили се укусним домаћим ђаконијама, разменили поклоне, али и адресе, контакте, желећи да поновимо ово дивно искуство.

Вече пред концерт донело је лагану кишу, а нама благу узбуђеност док смо одржавали генералну пробу у холу хотела. Није свим гостима који су се затекли у фоајеу била баш јасна ова група свечано обучених певача, који говоре мађарско српским језиком, а певају православне црквене песме. Испред велелепног здања Храма, већ увелико пристиже публика, пријатељи, родбина учесника, љубитељи духовне музике, стари, млади, мала деца држећи се са родитељима за руке или у колицима; каблови јавног медијског телевизијског сервиса већ развучени, прескачемо, заобилазимо, крстимо се и улазимо. Први утисак, који нам мами уздахе, јесте величанствена грандиозност Храма. Види се да су радови у току, скеле поред зидова, започете фреске и мозаици. Поглед нам привлачи позорница, мистично

осветљење у позадини, стубови, нише, витражи, рељефне декорације по зидовима. У ишчекивању наступа сместили смо се, заједно са осталим учесницима у крипту Храма. Овде су радови скоро завршени, уживамо у предивним фрескама са позлатом на зидовима, дивимо се огромним прелепим полијелејима и наравно користимо прилику за фотографисање. Спремамо се, следи последње упевавање, провера интонације, сређивање нота. Чујемо аплауз, почело је извођење дечјих хорова, након њих ми смо следећи. И коначно, излазак на сцену.

Ако је трема и постојала, она је свакако ишчезла у моменту када је диригенткиња Ђурђи Фежер Томаш дала интонацију за прву песму Христос воскрес из мртвих (тројезично),

следе Корнелије Станковић Воскресеније Твоје, Корнелије Станковић Достојно јест и Кедров Оче наш. Певамо и славимо, певамо и радујемо се, певамо и свесни смо сваког тона који појемо, а који узлеће, понире, спушта се на полустепен, хрли ка другим тоновима и потом се спаја у један глас. Публика нас испраћа аплаузом, а све као да је трајало један трен, јер несвесни смо времена и пролазности само нам се још речи, ноте и тонови преплићу и одзвањају, баш као да су се материјализовали у простору и сада слободни као пламене искре поскакују око нас и потом гасну.

Било је већ касно вече након што је завршен свечани Осми васкршњи концерт. Док уморни и срећни идемо ка хотелу, прескачући барице на путу, окрећемо се и још једном за крај, гледамо Храм, који стоји мудро у својој величанствености, одајући једну несвакидашњу контрастну слику, својом белином зидова о које се расипа златна светлост рефлектора, тамним куполама и модро плавим небом, преко којег већ увелико журе облаци, најављујући нови сунчани дан...

Светлана Борал

